

**UCHWAŁA Nr XIV/97/19
RADY GMINY CHELMŹA**

z dnia 25 czerwca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska Gminy
Chelmża na lata 2004-2010 z perspektywą na lata 2011-2020, za lata 2017-2018.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019 r. poz. 506), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U z 2018 r. poz. 799, 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 42, 412 i 452) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z wykonania Programu ochrony środowiska Gminy Chelmża na lata 2004-2010 z perspektywą na lata 2011-2020, za lata 2017-2018. Raport stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy**

Janusz Iwański

Uzasadnienie
do uchwały XIV/97/19 Rady Gminy Chełmża
z dnia 25 czerwca 2019 r.

Niniejszy raport stanowi realizację obowiązku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U 2018, poz. 799 z późn.zm.). Artykuł 18 ust. 2 wymienionej ustawy wskazuje, że z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza, co 2 lata raporty, które przedstawia się radzie gminy.

Program ochrony środowiska Gminy Chełmża na lata 2004-2010 z perspektywą na lata 2011-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/218/04 Rady Gminy Chełmża z dnia 23 czerwca 2004 roku.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska stanowi przede wszystkim ocenę stopnia wykonania zadań założonych w Programie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Janusz Iwański

Załącznik do uchwały
Nr XIV/97/19
Rady Gminy Chełmża
z dnia 25 czerwca 2019 r.

RAPORT

**z wykonania „Programu ochrony
środowiska Gminy Chełmża na lata
2004-2010 z perspektywą na lata
2011-2020”, za lata 2017-2018**

1. Wstęp

Program ochrony środowiska dla Gminy Chełmża został przyjęty uchwałą nr XXIV/2018/04 z dnia 23 czerwca 2004 r., a podstawą jego opracowania i uchwalenia były art. 17 i 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Dokument wymaga aktualizacji.

Program stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w Gminie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest poprawa stanu środowiska naturalnego, efektywne zarządzanie środowiskiem oraz zapewnienie skutecznego mechanizmu chroniącego środowisko przed degradacją, a także stworzenie warunków dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze Gminy Chełmża do 2020 r. przyjęto poprawę stanu zasobów środowiska przyrodniczego gminy w celu zwiększenia atrakcyjności i możliwości rozwoju gospodarczego, w tym turystyki i rekreacji oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Realizacja celu głównego jest możliwa pod warunkiem przyjęcia jako powszechnie obowiązującej zasady zrównoważonego rozwoju, identyfikacji określonych priorytetów ochrony środowiska oraz realizacji celów cząstkowych.

Organy wykonawcze gmin i powiatów, zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, sporządzają co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawiają go odpowiednio radzie gminy lub radzie powiatu.

2. Najważniejsze zadania zrealizowane w latach 2017-2018 w ramach Programu Ochrony Środowiska:

- Poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez eliminację źródeł zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

a) Projekt "Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kuczwały".

W ramach tego zadania zrealizowano elementy wypełniające cel wykorzystania odnawialnych źródeł energii: pompa ciepła, panele fotowoltaiczne, panele solarne.

Zakres prac termomodernizacyjnych: ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana okien i drzwi, ocieplenie stropodachu, wykonanie nowego pokrycia dachu, ocieplenia stropu piwnic, wymiana źródła ciepła na pompę ciepła typu solanka/woda o mocy 60 kW, wymiana instalacji centralnego ogrzewania z zastosowaniem grzejników dostosowanych do nowych potrzeb cieplnych budynku, zastosowanie systemu wsparcia przygotowania c.w.u. kolektorami słonecznymi, wymiana instalacji oświetleniowej (wymiana opraw na oprawy LED), wymiana instalacji zasilającej wraz z osprzętem, montaż kompletnej instalacji

fotowoltaicznej o mocy maksymalnej 10 kWp, zastosowanie systemu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.

Wartość prac termomodernizacyjnych – 948.367,99 zł.

Wartość pozostałych prac – 138.489,16 zł.

Projekt dofinansowany z RPO WK-P na lata 2014-2020, działanie 3.5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w ramach ZIT w kwocie – 611.061,91 zł.

b) Dofinansowanie zakupu, montażu i uruchomienia źródła ciepła – EKOpiec.

Zakres prac: wymiana w budynkach mieszkalnych 10 szt. kotłów węglowych na kotły nowszego typu (piece piątej generacji zgodne z normą PN-EN 303-5:2012).

Zadanie finansowane w ramach uzyskanej dotacji celowej z programu priorytetowego EKOpiec realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Wartość zadania 113.821,84 zł.

Wartość wydatkowanej dotacji – 40.000 zł (w tym 20.000 zł – budżet gminy i 20.000 zł WFOŚiGW).

c) Dofinansowanie zakupu i montażu instalacji solarnych.

Rada Gminy Chełmża w dniu 26 października 2017 r. podjęła uchwałę nr XXXV/301/17 w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie zakupu i montażu kolektorów słonecznych służących do podgrzewania ciepłej wody użytkowej na terenie Gminy Chełmża. W 2018 r. udzielono z budżetu gminy 4 dotacje celowe dla mieszkańców gminy z przeznaczeniem na zakup i montaż instalacji solarnych. Łączna wartość dotacji 12.000 zł.

d) Projekt „Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych i mikroinstalacji solarnych na terenie Gminy Chełmża Fotowoltaika I (RPO)”.

Zadanie realizowane w latach 2016-2018 (prace projektowe i przygotowanie wniosku 2016-2017, wykonanie – 2018).

Zakres prac całego zadania obejmował:

- dostawę wraz z montażem 27 sztuk mikroinstalacji fotowoltaicznych do produkcji energii elektrycznej na potrzeby prywatnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych – 591.403,15zł,

- montaż 7 szt. mikroinstalacji solarnych do produkcji energii cieplnej na potrzeby prywatnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych – 84.259,26 zł.

Projekt uzyskał dofinansowanie 50% kosztów kwalifikowalnych w ramach Działania 3.1. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych RPO WK-P na lata 2014 – 2020 w wysokości 313.243,00 zł.

e) Powołanie klastra energii odnawialnej „Energia gotyku”.

Rada Gminy Chełmża w dniu 27 kwietnia 2017 r. podjęła uchwałę XXX/259/17 w sprawie przystąpienia Gminy Chełmża do Toruńskiego Klastra Energii „Energia Gotyku”. Klaster Energii to cywilnoprawne porozumienie, w skład którego mogą wchodzić osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki naukowe, instytuty badawcze lub jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące wytwarzania i równoważenia zapotrzebowania, dystrybucji lub obrotu energią z odnawialnych źródeł energii lub z innych źródeł lub paliw, w ramach sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV, na obszarze działania tego klastra nieprzekraczającym granic jednego powiatu lub maksymalnie 5 gmin.

Toruński Klaster Energii "Energia Gotyku", to jedna z pierwszych tego typu struktur w województwie kujawsko-pomorskim. Struktura ma na celu budowę lokalnego rynku energii na terenie poszczególnych gmin. Do zadań klastra energii należeć będzie realizacja inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii i sprzedaż na lokalnym rynku energii w niższej cenie zarówno klientom indywidualnym, jak i innym odbiorcom z sektora przedsiębiorstw i samorządu terytorialnego.

f) Promocja gospodarki niskoemisyjnej i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców poprzez promocję rozwiązań prosumenckich, transportu rowerowego, budownictwa energooszczędnego.

W 2018 r. przeprowadzono akcję edukacyjną mającą na celu uświadomienie społeczeństwa o szkodliwości spalania paliw niekwalifikowanych i odpadów wraz z promocją nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła oraz źródeł ich finansowania i dotowania ich wymiany. Spotkania informacyjne prowadzone przez ekspertów z WFOŚiGW w Toruniu (program EKOpiec, czyste powietrze) odbyły się w świetlicy wiejskiej w m. Skąpe w dniach 12 lutego i 27 września 2018 r. Ilość osób uczestniczących w akcji - łącznie 144 (83 osoby + 61 osób), ilość rozdysponowanych plakatów/ulotek : 200 szt.

- Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi.

W 2017 r. uzyskano dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu na realizację zadania „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Chełmża”. Wniosek o dofinansowanie obejmował 20 gospodarstw domowych.

Dzięki uzyskanym środkom zdemontowano z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych 47,053 tony wyrobów zawierających azbest. (Koszt całkowity 14.868,43 zł, dotacja 10.407,90 zł).

W ramach programu priorytetowego „Azbest 2018” uzyskano dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu na zadanie obejmujące demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Wniosek o dofinansowanie obejmował 17 gospodarstw domowych.

Dzięki uzyskanym środkom zdemontowano z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych 43,873 tony wyrobów zawierających azbest. (Koszt całkowity 16.129,98 zł, dotacja 11.290,99 zł).

- Ochrona zasobów wodnych.

a) „Budowa przyłączy kanalizacji sanitarnej w m. Bogusławki i m. Nawra” .

b) „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami w m. Pluskowęsy - Zalesie oraz sieci wodociągowej z przyłączami w m. Zalesie”, Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2018-2019. Wartość – 1.221.390 zł

Przedsięwzięcie realizowane z dofinansowaniem PROW na lata 2014-2020 dla operacji typu - Gospodarka wodno-ściekowa w ramach poddziałania: „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”.

Wartość dofinansowania – 608.133 zł.

c) „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w centrum miejscowości Zalesie”, Zadanie realizowane w latach 2018-2019. Wartość zadania – 239.850 zł.

d) Dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Rada Gminy Chełmża w dniu 30.03.2017 r. podjęła uchwałę nr XXVIII/239/17 w spr. Zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Chełmża. Powyższa uchwała została zmieniona uchwałą nr XL/331/18 w dniu 27.02.2018 r.

W celu ograniczenia zagrożenia dla wód gruntowych związanego z nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi, w 2017 r. dotacją celową na dofinansowanie budowy przyzagrodowych oczyszczalni ścieków wsparto montaż 11 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w budynków prywatnych. (Całkowity koszt zadania 119.533,15 zł, kwota dofinansowania z budżetu Gminy Chełmża 53.036,87 zł).

W celu ograniczenia zagrożenia dla wód gruntowych związanego z nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi, w 2018 r. dotacją celową na dofinansowanie budowy przyzagrodowych oczyszczalni ścieków wsparto montaż 2 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków w budynków prywatnych. (Całkowity koszt zadania 21.675,30 zł, kwota dofinansowania z budżetu Gminy Chełmża 6.000 zł).

- Wdrożenie nowoczesnego systemu gospodarki odpadami.

System gospodarki odpadami funkcjonuje od 2013 r. W dniu 02.01.2018 r. Gmina Chełmża zawarła trzyletnią umowę z Zakładem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Chełmży

na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstałych na terenie Gminy Chełmża (w tym obsługa PSZOK).

Wg. stanu na dzień 31.12.2018 – złożono 2406 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (2439 w 2017 r.), dla których naliczono należności. Segregację odpadów zadeklarowało 2.231 gospodarstw domowych (2146 w 2017 r.) co stanowi 92% ogólnej ilości odbiorców. Zadeklarowany brak segregacji występuje w 175 (197 w 2017 r.) gospodarstwach domowych (197 w 2017 r.) co stanowi 8 %.

Ilość zebranych odpadów w 2018 r. wraz z porównaniem wyniku w stosunku do roku 2017 przedstawia się następująco:

- zmieszane odpady komunalne - 1017,62 Mg (mniej o 70 Mg),
- odpady wielkogabarytowe 55,64 Mg (wzrost o 38 Mg),
- opakowania z papieru i tektury 28,90 Mg (wzrost o 11 Mg),
- opakowania z tworzyw sztucznych 40,65 Mg, (wzrost o 2 Mg),
- opakowania ze szkła 179,256 Mg (wzrost o 30 Mg),
- odpady ulegające biodegradacji 104,12 Mg (wzrost o 36 Mg),
- żelazo i metal 1,01 Mg.

W 2018 r. przeprowadzono dodatkowo:

- akcję edukacyjną w szkołach w zakresie dbałości o środowisko,
- konkurs pn. "Drugie życie odpadów",
- zbiórkę odpadów wielkogabarytowych,
- akcję sprzątania świata.

- Zadrzewienia i rozwój terenów zielonych.

a) Nasadzenia drzew i krzewów na terenie Gminy Chełmża w ramach zadania „Zakup materiału zadrzewieniowego”. Dokonane nasadzenia: drzewa liściaste i iglaste - 1075 szt., krzewy - 2035 szt.

Nasadzenia wykonano w m. Bielczyny, Bogusławki, Głuchowo, Kończewice, Liznowo, Parowa Falęcka, Skąpe, Szerokopas. Koszt zadania – 19.907,01 zł.

Nasadzenia drzew i krzewów na terenie Gminy Chełmża w ramach programu priorytetowego „Ochrona przyrody 2018”. Dokonane nasadzenia: drzewa liściaste i iglaste - 1164 szt., krzewy - 1425 szt., byliny - 671 szt.

Nasadzenia wykonano w m. Kończewice, Drzonówko, Dziemiony, Brąchnówko, Nawra, Nowa Chełmża, Zalesie. Koszt zadania – 22.319,26 zł.

b) Nasadzenia drzew i krzewów w ramach zadania „Uporządkowanie przestrzeni publicznej w centrum wsi Zalesie”. Ilość nasadzeń: drzewa liściaste i iglaste - 71 szt., krzewy - 326 szt., byliny - 177 szt. Koszt zadania 66.511,51 zł.

c) Nasadzenia drzew i krzewów w ramach zadania „Rewaloryzacja zabytkowego parku w Brąchnówku wraz z budową ścieżki edukacyjnej”. Ilość nasadzeń: drzewa liściaste i iglaste - 28 szt., krzewy - 1790 szt., byliny - 710 szt. Koszt zadania 96 142,93 zł.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Janusz Iwański